

۹- بېله ظاهري ناپاکی څخه بله کومه ناپاکی پېژنئ؟

۱۰- داختره او جمعور د وړخو غسل څه گټې لري؟

دریم فصل

۱- د فرض د ولونه :

فرض دوه ډوله دی .

الف : فرض عین .

ب : فرض کفایي .

فرض عین هغه دی چې هر هونښیار مسلمان چې ځوانی ته رسیدلی وي هغه باید پخپله ادا کړي او که یې ادا نه کړي گنهگار دی او خدا ^{تعالی} جزا ورکوي لکه : لمونځ ، روژه او نور .

فرض کفایي هغه دی چې که څو تنه حاضر مسلمانان یې ادا کړي او نور یې اداء نه کړي نه گنهگار یږي .

یعني د حاضرینو ادا د غائبینو لپاره کفایت کوي .
لکه : د جنازې لمونځ .

۲- د جنازي لمونځ:

د جنازي لمونځ هغه دی چې پر مړه مسلمان باندې وروسته تر
غسل ورکولو او کيږي .

د جنازي لمونځ په جماعت سره بې له رکوع او سجدي څخه ادا کېږي
د جنازي د لمانځه د ادا کولو ترتیب:

وروسته تر دې چې مړه مسلمان ته يې غسل او کفن ورکړ، جنازه
يې د امام و مخ ته بردي، مسلمانان چې اودس لري لکه چې په امام پسې د
جماعت د لمانځه له پاره دريږي هغسې مخ پر قبله صف جوړوي او د
جنازي د لمانځه نیت کوي .

د جنازي د لمانځه نیت: نیت مې کړی څلور تکبیره جنازه لمونځ کوم
ثنا د خدای وایم، درود په محمدا رسول الله وایم، دعا کوم د پاره د
دی مړي، خاص خدایه تاته ودریږم مخ مې د کعبې شریفې په لوري .

ترنېت وروسته امام (الله أكبر) په جهر سره وايي اولاسونه
 د غوږ و تر نرميو پورې پورته کوي مقتديان هم د نېټ کولوڅخه وروسته
 لاسونه د غوږ و تر نرميو پورې پورته کوي او په پټه تکبير وايي . امام
 او مقتديان د واه . ثَنَا (سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ) تراخيره خفيه لويي .

امام په جهر او مقتديان خفيه د وهم تکبير وايي اولاسونه نه پورته .
 کوي . وروسته له دوهم تکبير ويلوڅخه امام او مقتديان خفيه درود
 شريف لوي اود دوهم تکبير په شان دريم تکبير ادا کوي . تر دريم
 تکبير وروسته امام او مقتديان د جنازې د لماغې دعا خفيه
 لويي . امام په ولاړه باندې سلام گرځوي اولونځ پای ته رسيزي
 د بالغ نړاوېنجي دمړي د جنازې د دعا :

اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِحَيَاتِنَا وَمَيِّتِنَا وَشَاهِدِنَا وَغَائِبِنَا وَصَغِيرِنَا وَكَبِيرِنَا
 وَذَكَرِنَا وَأَنْتَانَا . اللَّهُمَّ مَنْ أَحْيَيْتَهُ مِتْنَا فَأُحْيِيهِ عَلَى الْإِسْلَامِ

وَمَنْ تَوَقَّيْتَهُ مِنَّا فَتَوَفَّهِ عَلَى الْإِيمَانِ .

معنی : خدایه زموڼن شړوندي اومړي ، حاضر او غائب ، نارینه
اوبښځې وبخښي ، خدایه که دی له موږنڅخه څوک پیدا کړي د
اسلام په دین یې پیدا کړي او که دی له موږنڅخه څوک مړ کړي په ایمان
یې مړ کړي .

که مړی هلك وي او ځوانی ته نه وي رسیدلی یعنی کوچنی وي
دادعا ویل کړي :

اللَّهُمَّ اجْعَلْهُ لَنَا فَرْطًا وَاجْعَلْهُ لَنَا أَجْرًا وَذُخْرًا وَاجْعَلْهُ
لَنَا شَافِعًا وَمُشَفَّعًا .

معنی : خدایه دغه هلك مومنه اجر ، ثواب او ذخیره وگرځوي اوموږ
ته یې شفاعتگر او شفاعت قبول شوي وگرځوي .

که مری نجلی وی او خوانی ته نه وی رسېدلې د اېډول دعا پرې وایي:
 اللَّهُمَّ اجْعَلْهَا لَنَا فَرَطًا وَاجْعَلْهَا لَنَا أَجْرًا وَذُخْرًا وَاجْعَلْهَا لَنَا
 شَافِعَةً وَمُشَفَّعَةً .

معنی: خدایه! دغه نجلۍ مونږ ته اجر، ثواب او ذخیره
 وگرځوې او مونږ ته یې شفاعتگر او شفاعت قبول شوې
 وگرځوې .

تمرین

- ۱- فرض خوږوله دی ؟
- ۲- د جنازې لمونځ څه شی دی ؟
- ۳- د کوچني هلک په جنازه کښې کومه دعا لوستل کیږي ؟
- ۴- د کوچني نجلۍ په جنازه کښې کومه دعا لوستل کیږي ؟

۳- د لما نځه د سهوې سجده:

که څوک په لما نځه کښې سهوشي پر هغه باندې واجب ده چې د سهو
سجده وکړي .

د سهو سجده د دوشيا نوله سببه پر لمونځ کوونکي واجبېږي

۱- په فرضو کښې تاخير (خندا) .

۲- د واجب پرستودل .

د فرضو خندا ول:

که له چا نه په لومړي رکعت کښې سجده پرې شي او په دوهم رکعت
کښې يې په ياد شوه او سجده يې وکړه نو ځکه چې دا سجده فرض ده او
پر خپل ځای ادا نه شوه او په ادا کولو کښې يې خندا پېښ شوله د سببه
باید لمونځ کوونکي د لما نځه په اخر کښې د سهو سجده وکړي . که
څوک په لومړي رکعت کښې تر دوهمې سجده وروسته لنځه

کښيني اوبيايې ورپه ياد شي چې لومړۍ رکعت دى او ولاړ شي ځکه
چې په دوهم رکعت کښې قيام (و دریدل) فرض دي نزد ځنډ ولوله سببه
يې د سهو سجده ورباندې لازمه کيږي .

د واجب پرېښودل:

که امام په غلې (خفيه) لماغځه کښې قرائت په جهر (لور آواز) ووايې، يا د
جهر په لماغځه کښې قرائت په پټه خوله ووايې، په دواړو حالتو کښې ځکه
چې واجب يې سهو پرېښې دى د سهو سجده ورباندې اوږي .

همدارنگه که لومړۍ ناسته يا التحيات چې دواړه واجب دي سهو او
پرېښودل شي د سهو سجده لازم ښيي .

د سهو سجده د لماغځه په پاى کښې تر التحيات او سلام گزولو -
وروسته په دوو سجدو او ناستې سره ادا کيږي . که په يوه
لماغځه کښې پرچا باندې خود سهو سجده واورې يوه د سهو

سجده د ټولود پاره کفایت کوي . د جماعت په لمانځه کښې مقتدي د
امام تابع دی ، د امام په سهو سره پر ټولو مقتديانو سجده لازمېږي
مګر د مقتدي په سهو پر امام سجده نه اوږي .

تمرین

۱- د سهو سجده څه ده ؟

۲- که په یوشی کې چې په لمانځه کښې فرض دی سهواً ځنډ پېښ شي
لمونځ کوونکی باید څه وکړي ؟

۴- د ناروغ لمونځ :

لمونځ د مسلمانې له پنځو بناوو څخه یوه بناده ، مسلمان که څه هم -
ناروغ وي باید لمونځ وکړي که یې اودس نه شوی کولی تېم
دې ووهي او لمونځ دې وکړي . که ناروغه نه شي کولی چې د لمانځه
پاره ودرېږي په ناستې دې لمونځ وکړي او که په ناستې د -

رکوع اوسجدې دادا کولوتوان ونه لري دسريه اشاره دې
 ادا کړي . اوکه په ناستې يې هم نه شي کولې په ستوني ستاخ
 په داسې حال کښې چې پښتې د قبلې خواته غځولې وي يا په ښي اړخ
 چې سريې شمال ته او پښې يې د جنوب لورته وي دسريه
 اشاره ادا کړي اوکه د سر اشارت يې نه شو کولې لمونځ يې مؤخر -
 شوځکه چې جوړ شو قضا به يې راوړي .

۵- د مسافر لمونځ

که يو مسلمان وغواړي چې کرم ځای ته ولاړ شي او د هغه ځای فاصله
 د ده له کوره څخه د درې شواړونزو پلې تگ په اندازه وي هغه ته -
 مسافر ويل کيږي .

په سفر کښې څلور رکعتين فرض لمونځونه دوه رکعته او درې رکعتين
 او دوه رکعتين لمونځونه پوره ادا کيږي .

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

لومړی فصل

۱- د اسلام پنځه اساسه :

اسلام پنځه بناوی لري : کلمه طيبه یا کلمه شهادت، لومړنۍ روژه، زکات او حج .

۲- کلمه طيبه : لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ

معنی : نشته هېڅ لایق د عبادت مګر یو الله دی ، محمد د خدای

بنده او پیغمبر دی .

توضیح : یعنې هر مسلمان باید دغه کلمه په شریکه ووايي او په زړه - باور پرې وګرځي او عقیده ولري چې خدای تعالیٰ ځمکه اسمانونه او ټول موجودات پیدا کړي دي . ټول شیان د الله تعالیٰ په قدرت کېنې دي

که مسافر په مقیم پسې اقتدا وکړي لمونځ دې د مقیم په شان ادا -
 کړي - که مقیم په مسافر پسې اقتدا وکړي کله چې مسافر امام د خلور
 رکعت په پړخای دوه رکعت په پوره کړي او سلام یې وکړ خاوه مقیم دې
 الله اکبر وایي او ولاړ دې شي او خپل نور دوه رکعت له لمونځ دې یوازې
 پوره کړي او په هغه کښې دې الحمد لله بې له بلې سورې څخه وایي -

۶- د مسبوق لمونځ :

مسبوق لمونځ هغه دی چې د لمونځ کوونکي څخه یو یا زیات رکعتونه تېر
 شوي وي . او مسبوق هغه دی چې د لماغځ لومړۍ رکعت ته نه وي
 رسېدلي او کله چې امام یو یا زیات رکعتونه لمونځ وکړي وي په امام
 پسې اقتدا وکړي .

په دې صورت کښې نو کله چې امام د لماغځ تر ختمولو وروسته سلام
 وکړځوي ، مسبوق ودریږي او تېر شوی لمونځ داډول کوي :

الف: که دسهار لمونځ وي او امام يورکعت کړی وي، کله چې امام لمونځ پوره کړ او بنی لورته يې سلام وگرځاوه، مسبق قرار الله اکبر وايي او ودریږي او د تېر رکعت له پاره الحمد لله او بله سوره وايي، تردوهمې سجدې وروسته کښېني التحیات، درود او دعا وايي او سلام گرځوي. ب: که د ماښام لمونځ وي اوله مسبق څخه دوه رکعته تېرشوی وي کله چې امام سلام وگرځوي مسبق الله اکبر وايي ولايمړي او يو رکعت له الحمد لله او سوري سره پوره کوي، تر رکوع او سجدې وروسته کښېني التحیات وايي او بيا ولايمړي. بل رکعت هم د الحمد لله او سوري په وېلو سره پوره کوي او تر التحیات درود او دعا وروسته سلام گرځوي.

ج: که لمونځ څلور رکعتيز مثلاً د ماسپښين ماښام يا ماڅخوتن - څلور رکعته فرض وي اوله مسبق څخه درې رکعته تېرشوی وي

حکمه چې یو رکعت یې له امام سره یې له قرائت نیولې وي درې رکعت نور دی د -
 ما بنام د لماغځه په شان پسې پوره کړي په دی ترتیب چې دوه لومړي
 رکعتونه د الحمد لله او یوې سوري په وېلو او خلو رم رکعت یې له سورې
 څخه پوره کړي یعنې یو رکعت باید له قرائت سره ادا کړي بیا کښیني
 التحیات وایې او بیا ولاړ شي یو رکعت له قرائت سره او بل یې له سورې
 پوره کړي او تر التحیات، درود او دعا وروسته سلام وکړځوي .

تمرین

- ۱- په لماغځه کښې مسبوق چاته وایې ؟
- ۲- کړیو رکعت د سهار لمونځ له چاڅخه تېروي او بل رکعت یې له امام سره
 ادا کړي وي پاتې لمونځ څرنگه پوره کړي ؟
- ۳- د ما بنام د لماغځه دوه رکعت له لمونځ کوونکي څخه تېر شوي
 وي پاتې لمونځ څرنگه پوره کړي ؟

خلورم فصل

روثره

لکه چي تاسي پوهېږي روثره هم د مسلمانان له پنځو بناوو څخه يوه بنا ده . پرهروښيار مسلمان باندې چي ځواني ته رسېدلې بالغ او جوړ وي فرض دي چي دروژي ټوله مياشت روثره ونيسي .

الف : د ناروغ روثره : که دروژي نيولو چاته ډير تاوان درلود او ناروغ ووروثره دې نه نيسي . کله چي يې ناروغي ښه شوه او روژې نيولو ورته زيان نه رساوه ، خو به يې روژې دې ونيسي .

که ناروغ د ښه کېدو او مېدونه لري او روثره نيولې ناروغي زياتوي

بايد دهرې وږځې روژې فديہ ورکړي او روژه ونه نيسي . (۱) .
 ب : د مسافر روژه : که روژه نيول مسافرت ته تاوان رسوي کولای شي
 چې روژه ونه نيسي ، کله چې له سفر څخه کور ته راشي بايد دومره
 وږځې چې روژه يې نه وي نيولې روژه ونيسي .

---

(۱) فديہ د صدقه فطريہ اندازه خورد کم يو چارک غنم يا اوږه چې تقريباً
 (۱) ۶۶۶ يوکيلو شپږ سوه شپږ شپته گرامه کيږي يا ۱۰۰۰ يې قيمت د وږځې
 دنزخ سره سم ورکړ شي .

تمرین

۱- که خوک ناروغه وي اوروشه نیول تاوان ورته ولري روتنه ونيسي

اوکه نه ؟

۲- که د مسافره پاره روتنه نیول تاوان ولري روتنه ونيسي اوکه نه ؟

۳- که ناروغه نه جوړېږي د هرې ورځې روتنه پرځای څه شی ورکړي ؟

تراویح

تراویح سنت دي چي دروڻي ٿوله مياشت هر شهيه شل رڪته په
جماعت ادا ڪين ٿي .

تراویح دوه دوه رڪته په امام پسي ادا ڪين ٿي . امام او مقتديان تر هر
خلو ور ڪتو وروسته دخلو ورو ڪتو په انداز ڪنهن ٿي او تسبیح
واپي چي ترویج ٿي ٻولي . (۱)

سُبْحَانَ ذِي الْمَلِكِ وَالْمَلَكُوتِ سُبْحَانَ ذِي الْعِزَّةِ وَالْعُظْمَةِ وَالْهِبَةِ -
وَالْجَلَالِ وَالْإِكْمَالِ وَالْكَرِيَاءِ وَالْجَبَرُوتِ سُبْحَانَ الْمَلِكِ الْقُدُّوسِ سُبْحَانَ
الْمَلِكِ الْحَيِّ الَّذِي لَا يَنَامُ وَلَا يَمُوتُ ، سُبُّوحٌ قُدُّوسٌ رَبُّ الْمَلَائِكَةِ وَالرُّوحِ
سُبْحَانَ اللَّهِ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاللهُ أَكْبَرُ ، اللَّهُ أَكْبَرُ وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ
إِلَّا بِاللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ ، اللَّهُمَّ أَجِرْنَا مِنَ النَّارِ
يَا مُجِيرُ يَا مُجِيرُ بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ ط

تراويح د ماڅخوتن د لماڅخه تر فرضوايستو وروسته او تر وترو
 د مخه ادا کيږي . که لمونځ کوونکی قرآن کریم په خوشپوړه تراويح کيږي
 ختم کړي دروشرې په نورو شپو کي هم يوازې تراويح ادا کوي . د تراويح
 قرائت امام په جهر وايي او مقتديان په لومړي رکعت کيږي سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ
 تر پايه کرار وايي او د امام قرائت ته غوږ نيسي .
 په دوهم رکعت کيږي بي د ثنا ويلو په خپلو ځايو کيږي تسبیح التحیات
 د رود او دعا په کرار وايي او د لماڅخه په حرکتو کيږي د امام پېروي کوي
 په همدې ترتيب دروشرې هر د شپه په امام پسي شل رکعت تراويح په
 جماعت ادا کوي ، که څوک عذر لري او په جماعت تراويح نه شي کولی هر
 ځای چې وي هلته دی يوازې ادا کړي .

پنجم فصل

۱- عقاید

اَمَنْتُ بِاللّٰهِ وَمَلٰئِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ وَالتَّوْحِيدِ خَيْرِ
وَسْوَءٍ مِنَ اللّٰهِ تَعَالٰی وَالْبَعْثِ بَعْدَ الْمَوْتِ

ترجمه اولند تفسير :

ايمان می راوی دی په خدای باندې چې یودی هیڅ شریک او -
ساری نه لري او ايمان می راوهرې دی دخدای په ملائکو باندې چې پاکې
اوې گناه بنده گانې دي او ايمان می راوې دی دخدای په کتابونو باندې
چې دخدای تعالی له لورې په حقه سره نازل شوي دي . او ايمان می
راوهرې دی دخدای تعالی په پیغمبرانو باندې چې د انسانانو د لارښوونې
پاره د پالو خدای له طرفه راېږل شوي دي . او ايمان می راوې
دی د آخرت په ورځ باندې چې حتمار تلونکي ده او په هغې ورځ به

هر چاته دخپل عمل اجرا وسزا ورکول کيږي . او ايمان مې راوړې دى
 په تقدير « انداز کولو » باندې څه چې په عالمه کښې له خبر او شر څخه پېښيږي
 ټول د خداى تعالى درې وې فېصلې له مخې کيږي او ايمان مې راوړې دى په
 پس له مرگه ژوندي کېدو باندې چې ټول انسانان به له مرگه څخه وروسته
 بيا راژوندي کيږي او د لوى خداى په وړاندې به دخپلو هغو عملونو
 چې په دنيا کښې يې کړي دي حساب ورکوي .

۲- په خداى جل جلاله باندې ايمان لرل :

موږ په دى ايمان او باور لرو چې خداى يودى هېڅ شريك او ساري
 نه لري ، د ښکې او ښو صفتونو خاوند دى ، له هر عيب او نقصان څخه
 پاک دى او په هر شي باندې قادر دى ، هېڅ شى د هغه له قدرت څخه بهر
 نه دى . داموجودات چې په حُکم او اسمانو کښې يې موږ گورو د خداى
 د قدرت ښکاره دلايل دي . پالک خداى د کالمې ارادې خاوند دى .

بې دخدای لارادې څخه هیڅ شی هم نه کیږي .

خدای پخپلو کارو کښې هیڅ مددگار او کومک کوونکي ته ضرورت نه لري .

قرآنکریم دخدای له طرفه د جبرائیل په واسطه په محمد مصطفی باندې نازل شوی دی . په دغه مقدس کتاب کښې انسانانوته د -
شړوند کولو طریقې ښودل شوي دي . څوک چې په قرآنکریم عمل وکړي په
دنیا کښې به اطمینانې ژوند تېروي ، خلک به یې عزت کوي او په اخرت
کښې به الله جنت ورکړي .

څوک چې جنت ته ننوړي د تل لپاره به پکې اوسېږي - هر شی به
ورته تیار وي ، هیڅ مشکلات به نه وي .

۳- کلمه شهادت: اَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا
عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ .

هيڅ شى په دى دنيا كې د خدائى له ارادې او خوښې څخه پرته نه شي كېدلى
كله چې كوم شى ته اراده وكړي نو سمدستي پېدا كېږي او كه د كوم شى
اراده ونه كړي له سره نه شي پېدا كېدلى .

خدای تعالی په هر شي باندې عالم دی ، زموږ په پتو او ښكاره خبرو
باندې او هم د زړه پر رازونو باندې خبردار دی پهر وخت او هر ځای كېږي
چې يو خدائى مونږ سره شته په عېبو باندې پرته له خدائى څخه بل هېڅوك
نه پوهېږي . پاك خدای ليدونكى او اوريدونكى دى هر شى چې په هر ځای
او وخت كېږي چې وي هغه يې ويني او هر څومره چې پټه خبره وي هغه
يې اوري .

خدائى د تل لپاره ژوندی دی ، هيڅ خوب او پر کالي وړ باندې ندر اچي
د دې عالم نظام او اداره مستقيماً هغه تر څارنې لاندې ده ، يوه شېبه
هم ورځېږي خبره نه دی . ټول مخلوقات خدائى پېدا کړي دي او ټول ته هغه

روزي وړکوي . خدای هېچاته په هېڅ شي کېنې احتیاج نه لري . ټول مخلوقات خدای ته محتاج دي .

پاک خدای درحم والادی دی رحمت هرچاته شامل دی تردې چې کافرانو، ځناورو او حشرو ته هم د خدای رحمت رسېږي او په دنیا کېنې د خدای له پراخه نعمتونو څخه گټه اخلي .

د عبادت او بنده گۍ وړ او لائق هم دغه خدای دی باید یوازې د همدې خدای بنده گۍ وشي اوله همدغه څه مرسته وغوښتل شي .

تمرین

۱- ملائکې بند گانې دي او که نه ؟

۲- پېغمبران څو له دي ؟

۳- په غېبو باندې بې له خدای څه څوک پوهېدلې شي او که نه ؟

۴- بې د خدای د ارادې څه کوم شي پېدا کېدلې شي او که نه ؟

- ۵- پېغبران په غېبو پوهیږي او که نه ؟
- ۶- څوک دی چې تل و او تل به وي ؟
- ۷- څوک دی چې له موزن سره په مروخت او هرځای کېږي شته ؟
- ۸- کافرانوته د خدای رحم رسیږي ؟
- ۹- مرسته باید له چانه وغوښتل شي ؟
- ۱۰- د عبادت وړ او لایق څوک دی ؟

۳۔ په ملائڪو باندې ايمان راوړل؛

مونږ په دې باور لرو چې ملائڪې د خداي غوره او نېک بندگان دي
د انسانانو او پېر يا نوڅه پوښي پېدا شوي دي، پېداېښت يې له نور
څخه دی، نه نړانې دي او نه ښځې، لطيف او نوراني اجسام لري، مونږ
يې نه گورو او هغوی مونږ نه گوري، د انسان او په نور و شکلو نوڅا نونه
بدلولی شي، نه څه خوري او نه څه څښي، همېشه د خداي
د حکم تابع دي. څه چې ورته خداي امر کوي مني يې او پرځای -
کوي يې لکه چې خداي فرمايې؛

«لَا يَعْصُونَ اللَّهَ مَا أَمَرَهُمْ وَيَفْعَلُونَ مَا يُؤْمَرُونَ»

«سورة تحریم الیت: ۶»

د خداي له حکم څخه هېڅ کله نه فرماني نه کوي. خداي تعالی د خپل
عبادت لپاره پېدا کړې دي. شپه او ورځ د هغه په عبادت کې مشغول

دي، په عبادت نه ستړي کيږي اونه يې زړه تنکيږي .

خدای تعالیٰ تېولو کائناتو ته هېڅ احتیاج نه لري، د هېڅ شي کار او فعالیت ته ضرورت نه لري، لیکن د دنیا د کارو د تنظیم لپاره يې په خپل کامل حکمت سره ملائکې مقرر کړي دي چې خلوري مشهور دي او مقربې ملائکې ورته هم وايي .

۱- جبرائیل علیه السلام: وظیفه يې پېغمبرانوته د خدای کلام رسول وو

۲- میکائیل علیه السلام، چې مهمه وظیفه يې د خوراکي شيانو تنظیم

کول دي .

۳- عزرائیل علیه السلام، چې مهمه وظیفه يې د روح اخستل دي .

۴- اسرافیل علیه السلام: وظیفه يې د قیامت په ورځ د شپې پوکول دي.

یوشمېر ملائکې دي چې د انسان حفاظت اوساته کوي او یوه ډله

د جنت کارونه تنظیموي او بله ډله د دوزخ پر کارو نوباندې لگيادي .
 یو تعداد ملائکې دي چې د انسان بڼه او بد اعمال لیکي او محاسبه کوي
 دغه محاسبه د قیامت تر ورځې پورې ساتي .
 یوه ډله ملائکې دي چې د خدای په امر د مسلمانانو سره مرسته او
 ګومک کوي . د ملائکو د اوسېدو ځای په اسمانوکېښې دی او
 ځینې د انسانانو سره اوسېږي چې مونږ یې نه وینو .

تمرین

- ۱- مونږ په ملائکو څنگه ایمان لرو ؟
- ۲- ملائکې د څه شي څخه پیدا شوي دي ؟
- ۳- ملائکې څکې پیدا شوي دي که پېریان ؟
- ۴- ملائکې ، پېریان او انسانان په پېدا یښت کېږي څه فرق لري ؟

- ۵- ملائکې ښخې دي او که نران ؟
- ۶- د ملائکو خوراک څه شی دی ؟
- ۷- ملائکې څه ډول وجود لري ؟
- ۸- ملائکې چرته اوسېږي ؟
- ۹- دانسان په شکل ملائکې ځانونه کولای شي ؟
- ۱۰- خدای تعالی ملائکې د څه لپاره پیدا کړي دي ؟
- ۱۱- ملائکې مرګ لري او که نه ؟
- ۱۲- مشهورې ملائکې کومې دي ؟
- ۱۳- که څوک ملائکونه منکر شي څه کیږي ؟
- ۱۴- دوحې ملکه څه نومېږي ؟

۴- پنه اسماني كتابونو باندې ايمان لرل؛

مونږ يقين او باور لرو چې د انسانانو د پېداېښت سره سم له حضرت آدم عليه السلام نه د حضرت محمد صلي الله عليه وسلم تر وخته پورې د خدای تعالی له لورې د انسانانو د لارښوونې لپاره اسماني کتابونه رالېږل شوي دي، چې خلک د هغو په رڼا کېنې ژوند وکړي ويې لولي او په احکامو يې عمل وکړي.

پاک خدای په دې کتابونو کېنې ټول هغه شيان ليکلي دي چې خلک ورته په دنيا وي ژوند کېنې زيات ضرورت لري او د قيامت په ورځ کېنې ورته گټه رسوي.

د هغو کتابونو شمير چې په رسولانو باندې نازل شوي دي ۱۰۴۰ ته رسېږي چې له هغو څخه ځيني کتابونه کوچني وو چې د صفيو په نامه يادېږي او ځيني يې لوی دي چې تورات، زبور، انجيل او قرآن په نامه

شهرت لري .

تورات په حضرت موسیٰ علیه السلام ، زبور په حضرت داود -
علیه السلام ، انجیل په حضرت عیسیٰ علیه السلام او قرآن کریم
زمونږ په پېغمبر حضرت محمد صلی الله علیه وسلم باندې نازل شوی
دی .

لس ۱۰۰، صحیفې په حضرت آدم علیه السلام ، پنځوس ۵۰، صحیفې په
حضرت شېث علیه السلام ، دېرش صحیفې په حضرت ادریس -
علیه السلام او لس ۱۰، صحیفې په حضرت ابراهیم علیه السلام
باندې نازل شوی دی .

قرآن کریم وروستی اسماني کتاب دی ، تردې بل وروستی اسماني
کتاب نه دی نازل شوی او نه به تر قیامت پورې نازل شي ځکه چې
حضرت محمد صلی الله علیه وسلم اخرنې او وروستني پېغمبر دی .

ترده وروسته بل هېڅ پېغمبر نه لېږل کيږي چې اسماني کتاب ورباندې نازل شي .

قرآن کریم یو جامع کتاب دی په دې کښې د ټولو انسانانو دیني او دنیاوي ښېګڼې د هر زمان او مکان په لحاظ کښې لرلوسره د قیامت تر ورځې پورې په نظر کښې نیول شوې دی او د انسانیت ټولو غوښتنو ته په هر وخت او زمان کښې ځواب ورکونکی دی او پاک خدای په قرآن کریم کښې هر ډول تغیر اولاس وهنې څخه د ساتنې پخپله ضمانت کړی دی .

د قرآن کریم له نازلېدو راهیسې په سوونه کالونه تېر شول مګر تر اوسه پورې یې یو حرف هم تغیر نه دی خوږلی اونه هېڅوک کولې شي چې یو حرف ته یې تغیر ورکړي . ځکه چې پاک خدای د قرآن کریم ساتونکی دی .

لنډه معنی، باید په دی پوره باور ولرو چې خدای یودی، هیڅ
شریک اوساری نه لري. محمد د خدای بنده او وروستی پېغمبر دی .
ددی عقیدې او نیک عمل خاوندان به جنت ته داخلېږي .

د قرآن کړي دنار لېدومره د مخکنيو اسماني کتابونو احکام
او تطبيقول له منځه لاړل .

مونږ پر ټولو اسماني کتابونو باندې يقين او باور لرو چې دخداي
تعالی د جانب په حق سره نازل شوی دی مگر د قرآن کریم د نازلېدو
څخه وروسته د عمل په ډگر کېنې يواځې او يواځې په قرآن کریم باندې
عمل کېږي .

تمرین

- ۱- مونږ په اسماني کتابونو باندې څنگه ایمان لرو ؟
- ۲- په هر زمانه کېنې ولې خدای تعالی اسماني کتابونه رالېږل ؟
- ۳- په اسماني کتابونو کېنې خدای تعالی خلکو ته څه شی بیان کړی دی ؟
- ۴- که اسماني کتابونه نه وای نو خلکو به څنگه ژوند کولې ؟
- ۵- د اسماني کتابونو شمېر څو دی ؟
- ۶- په اسماني کتابونو کېنې لوی کتابونه کوم دي ؟
- ۷- د قرآن کریم نه وروسته ولې بل کتاب نه رانازلېږي ؟
- ۸- ایا د قرآن کریم نه په مخکې کتابونو باندې اوس عمل کولی شو ؟
- ۹- د قرآن کریم نه په مخکې کتابونو باندې اوس څنگه ایمان لرو ؟
- ۱۰- ایا په قرآن کریم کېنې څوک لاس وهلې شي ؟
- ۱۱- د قرآن کریم د ساتنې ضمانت چا کړی دی ؟

۵- په پېغمبرانو باندې ايمان لرل؛

پاك خداى وخت په وخت پېغمبران را لېږلي دي چې خلكو ته -
حلال او حرام بيان كړي، د خبر او شر لارې ورته وښيي .
مړينې په دې ايمان او باور لرو چې پېغمبران نرمونښ په شان انسانان
دي او د خلكو د لارښوونې لپاره د خداى تعالى د جانب په حقه سر د لېږل
شوي دي او د ټولو هغو انساني خاصيتونو لرونكي دي چې نور -
انسانان يې لري، مگر دوى په نورو انسانانو كې د بڼو اخلاقو، صداقت
او امانت دارى خاوندان دي، له هر ډول گناه څخه پاك دي. د خداى
احكام يې هاغسې چې ورته نازل شوي دي يې له كوم -
توپير څخه خپلواك منونو ته رسولي دي .
پاك خداى دوى ته معجزې وركړې وې چې د معجزې لارې
څخه هغه كسان بڼه قانع شي چې د دوى پېغمبري يې نه منله .

معجزة : هغه ڪارته وٺل ڪيري ڇي ڊي پڻمبري دمدي په
لاس ڪيري او خلك عادتاً دهغه لکولو عاجزوي .
ڊي پڻمبرانول ڊي ٽڻه مشهور ڪسان دادي :

آدم عليه السلام ، شيث عليه السلام ، ادريس عليه السلام ، نوح ^(عليه السلام)
هود عليه السلام ، صالح عليه السلام ، ابراهيم عليه السلام ، لوط عليه السلام
اسحق عليه السلام ، اسمعيل عليه السلام ، يعقوب عليه السلام
يوسف عليه السلام ، ايوب عليه السلام ، يونس عليه السلام ، داود عليه السلام
سليمان عليه السلام ، ذڪريا عليه السلام ، يحيى عليه السلام ، موسى عليه السلام
عيسيٰ عليه السلام او حضرت محمد صلى الله عليه وسلم .

بيا په دوي ڪنبي ابراهيم خليل الله ، موسى عليه السلام ، عيسيٰ عليه السلام
او محمد صلى الله عليه وسلم د اولوالعزم پڻمبرانويه نامه مشهور دي .
ڊي پڻمبرانود جلي ٽڻه (۳۱۳) تن رسولان دي .

رسول : هغه پېغمبر ته وايي چې نوی اسماني کتاب ورباندې نازل شوی
اود نوی شريعت خاوند وي .

نبي : هغه پېغمبر ته ويل کيږي چې د نوي اسماني کتاب او شريعت
خاوند نه وي او ترده د هومبي رسول پېروي کوي .

د پېغمبرانوسلسله له حضرت آدم عليه السلام مخه شروع او په
آنحضرت صلى الله عليه وسلم باندې ختميږي . محمد صلى الله عليه وسلم
وروستنی پېغمبر دی چې خاتم النبيين ورته وايي .

محمد صلى الله عليه وسلم د ټول بشر لپاره رالېږل شوی دی حال دا
چې ترده د مخه پېغمبران د خپلې يوې قبيلې د لارښوونې لپاره
مأمور شوي وو، نو ځکه په يوه وخت کښې څو پېغمبران موجود وو.

تمرین

- ۱- پیغمبران شوک دي ؟
- ۲- مونږ څنگه په پیغمبرانوباندې ایمان لرو ؟
- ۳- که شوک د پیغمبرانوته منکرشي څه کيږي ؟
- ۴- پیغمبران د خدای تعالی له جانبه د څه لپاره راغلي دي ؟
- ۵- خدای تعالی پیغمبرانوته د دوی د تصدیق لپاره څه شی ورکړي وو ؟
- ۶- معجزه څه ته وايي ؟
- ۷- رسولان خودي ؟
- ۸- رسول چاته ویل کيږي ؟
- ۹- نبي چاته ویل کيږي ؟
- ۱۰- اول پیغمبر شوک دی ؟
- ۱۱- د پیغمبرانوختم په چا شوی دی ؟

۱۲ - پخواله محمد صلی الله علیه و سلم غنہ پښخبران د ټول بشر لپاره وو
اوکه دیوې قبیلې لپاره ؟

۶- د آخرت په ورځ باندې ایمان لرل

مورنیز په دی ایمان او باور لرو چې د آخرت ورځ حتماً راتلونکې ده او په
هغې ورځ به ټول خلک د لوی خدای په وړاندې درېږي، د هغې
عملونو حسابي به ورسره کیږي چې په دنیا کې یې کړي وي او هر انسان
ته به دخپلو عملونو نتیجه په لاس ورکړي .

کله چې حساب پای ته ورسېږي نو پکېان مؤمنان به جنت ته
داخل شي، کافران او گناه کاران به دوزخ ته بوتلل شي .
په جنت کې کار او عبادت کول نشته دی او ناروغي هم وجود نه
لري، د تل لپاره به په کې جنتیان اوسېږي .

آنحضرت صلی اللہ علیہ وسلم د جنت صیفت داسی بیان کړی دی
 په جنت کښې هغه شیان دي چې نه سترگولېدلي دي او نه غوږونو
 اورېدلي دي او نه دانسان په زړه کښې تېر شوي دي ، خو کله چې
 جنت ته ننوتل د تل لپاره به هلته اوسېږي .
 په مقابل کښې کافرانو او گناه کارانو ته به په دوزخ کښې هر ډول -
 عذابونه ورکول کېږي ، دوی به په داسې لمبې وهونکې اور کې
 اچول شي چې بدنونه به یې سوځي او مخونه به یې وړیتوي او داسې
 ایستېدلي اوبه به ورکول کېږي چې له چنبلوسره یې کلمې بوچي
 بوچي پرې کوي ، په مختلفو حنځیرونو او نورو لنوسره به دوی تړل -
 کېږي او کله چې د دوی بدنونه اوسوځوي او پوستکي یې توی
 شي نو خدای به ورته له سره نور پوستکي په بدن ورنه رغون کړي
 چې نوی عذاب وروڅکي .

کافران به تل په دوزخ کښی وي او گناهکار مؤمنان به د
سزا قوت پر ولو وروسته جنت ته ځي او تل به په جنت کښې
وي .

تمرین

- ۱- د آخرت په ورځ به خدای تعالی د خلکو سره څه کوي ؟
- ۲- که د آخرت په ورځ باندې څوک ایمان ونه لري څه ورته
ویل کېږي ؟
- ۳- د آخرت په ورځ به ټول خلک د چا په حضور کښې درېږي ؟
- ۴- کله چې حساب پای ته ورسېږي بیا به خلک چېرته ځي ؟
- ۵- د جنت په صفت کښې زموږ پېغمبر څه فرمایلي دي ؟
- ۶- خدای تعالی په دوزخ کښې ولې کافرانوته نوي ، نوي پوستکي

زرغونه کوي ؟

۷- ايا گناه گار منوومان به همپش په دوزخ کښې وي ؟

۸- په جنت کښې ناروغي او عبادت شته او که نه ؟

۷- په تقدير باندې ايمان لرل :

مونږ په دې باندې ايمان اوياورلروچې څه په جهان کښې له
خبر او شرحه پېښېږي هغه د لوی خدای د ټاکلې شوي فصلې

له مخې دی .

که لمن سپوږمۍ ، ستور و او نور و اسماني موجوداتو کښې کوم
بدلون راحي ، يا په ځمکه کښې کومې زلزلې پېښېږي او يا په دريا بوږنو
کښې کوم توفانونه منځته راحي هغه ټول د خدای د تعين شوي
فصلې په اساس سر د کيږي .

دوهم فصل

۱- غُسلُ :

غسل هم يو ډول پاكي ده چې په لاندې ډول سره خوله، پزه او ټول بدن پريمنځل كيږي .

۲- د غسل فرضونه :

د غسل فرضونه درې دي :

۱- د خولې پريمنځل .

۲- د پزې پريمنځل .

۳- د ټول بدن پريمنځل .

که چيري يوسړی سنت شوی نه وي نو د ناسنت شوي پوستکي لاندې برخې ته اوبه رسول فرض دي .

که د ملتونو په سرنوشت کېنې کوم توپیر او بدلون د ترقی یا د
 تنزل منح ته راجي یا دا چې د انسانانو په ځانگړي ژوند کېنې کوم
 عزت او ذلت چې دوی ته رسېږي یا د زمانې پادشاهان ملنگان
 کېږي او ملنگانوته شاهي تاج او تخت ورکول کېږي دا ټول کارونه
 د لوی خدای د صادرې شوې فېصلې له مخې صورت پېسي .
 کله چې یو انسان ته گټه یا تاوان رسېږي ، همدارنگه مري یا -
 زېږېږي ټول د اشیان د خدای د تقدیر له مخې کېږي .

تمرین

- ۱- کومې زلزلي چې په ځمکه کېنې راجي په تقدیر پورې اړه لري او کنه؟
- ۲- د انسان په ژوند کېنې چې کوم بدلونونه راجي دا د کومې فېصلې له -
 مخې ؟

۳- ټی د خدای د فصلې نه په دنیا کېنې کوم تغیر راتلی شي او

که نه ؟

۴- مرگ چې هر چاته رسېږي تصادفي رسېږي او که د کومې

فصلې له مخې ؟

۵- که کوم سړی په تقدیر ایمان ونه لري څه ورته ویل کېږي؟

سُبْحَانَكَ وَبِحَمْدِكَ يَا اِيْمَانُ

مونږ ایمان او باور لرو چې ټول انسانان پر له مرگه

ژوندي کېږي او په دنیا کېنې یې چې هر څه کړي وي نېک وي او که

بد دهغې پوښتنه ورڅخه کېږي .

که چې د قیامت ورځ راوړسین ی نو د لوی خدای له لورې

به یوې ملکې ته امر وشي چې په شپېلۍ کېنې پوکې وکړه هغه به -

دوه پوکي وکړي .

په لومړي پوکي سره به ملائکې . پېريان ، انسانان او ټول -
ژوندي موجودات مړه شي .

په دوهم پوکي سره به ټول مخلوقات د دوهم ځل لپاره بيا را
ژوندي شي اول قبرونوڅخه به راووتی او د لوی خدای حضور ته
به د حساب ورکولو لپاره راجمع کيږي .

تمسین

- ۱- ترمگ وروسته خلك بيا ولې راژوندي کيږي ؟
- ۲- د قيامت په ورځ خدای ملائکې ته دڅه شي امر کوي ؟
- ۳- د شپې په لومړني ځل پوکولوڅه پېښيږي ؟

۴- دقبرونو مخلوقات کله راژوندي کيښي ؟

۵- خلک چې بيا راژوندي شي چېرته ځي ؟

شپښم فصل

قرآن کریم د خلورم ټولګي لپاره

د قرآن کریم دوه برخې داسې په نظر کې نیول شوي دي
چې یوه یې د قرآن کریم له مخې لوستل کېږي
او بله یې حافظې ته سپارل کېږي او یادېږي لکه
په لاندې ډول:

الف :- د لوستلو برخه د قرآن کریم د دویمې سپاری
له پیل نه د دریمې سپارې تر پای پورې ده.

ب :- دیادولو برخه

سورة الملك

سُورَةُ الْمَلِكِ مَكِّيَّةٌ

٢٤١

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تَبَارَكَ الَّذِي بِيَدِهِ الْمَلَكُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

الَّذِي خَلَقَ الْمَوْتَ وَالْحَيَاةَ لِيَبْلُوَكُمْ أَيُّكُمْ أَحْسَنُ

عَمَلًا ۖ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْغَفُورُ ۖ الَّذِي خَلَقَ سَبْعَ

سَمَوَاتٍ طَبَاقًا ۚ مَا تَرَىٰ فِي خَلْقِ الرَّحْمَنِ مِن تَفَوُّتٍ

فَارْجِعِ الْبَصَرَ ۖ هَلْ تَرَىٰ مِن فُطُورٍ ۚ ثُمَّ ارْجِعِ

الْبَصَرَ كَرَّتَيْنِ يَنقَلِبْ إِلَيْكَ الْبَصَرُ خَاسِئًا وَهُوَ

حَسِيرٌ ۖ وَلَقَدْ زَيَّيْنَا السَّمَاءَ الدُّنْيَا بِصَابِيحٍ وَ

جَعَلْنَاهَا رُجُومًا لِلشَّيَاطِينِ وَأَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابَ

السَّعِيرِ ۖ وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ عَذَابُ جَهَنَّمَ ۖ وَ

بِئْسَ الْمَصِيرُ ۖ إِذَا أُلْقُوا فِيهَا سَمِعُوا لَهَا شَهِيقًا

وَهِيَ تَفُورُ ۖ تَكَادُ تَمَيِّزُ مِنَ الْغَيْظِ ۖ كُلَّمَا أُلْقِيَ فِيهَا

فَوَجَّ سَاءَ لَهُمْ خَزَنَتُهَا أَلَمْ يَأْتِكُمْ نَذِيرٌ ﴿١﴾ قَالُوا بَلَى
 قَدْ جَاءَنَا نَذِيرٌ ﴿٢﴾ فَكَذَّبْنَا وَقُلْنَا مَا نَزَّلَ اللَّهُ مِنْ
 شَيْءٍ ۖ إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا فِي ضَلَالٍ كَبِيرٍ ﴿٣﴾ وَقَالُوا لَوْ كُنَّا
 نَسْمَعُ أَوْ نَعْقِلُ مَا كُنَّا فِي أَصْحَابِ السَّعِيرِ ﴿٤﴾ فَأَعْرِفُوا
 بِذُنُوبِهِمْ ۖ فَسُحْقًا لِأَصْحَابِ السَّعِيرِ ﴿٥﴾ إِنَّ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ
 رَبَّهُمْ بِالْغَيْبِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ ۖ وَ أَجْرٌ كَبِيرٌ ﴿٦﴾ وَ أَسْرُوا
 قَوْلَكُمْ أَوِ اجْهَرُوا بِهِ ۖ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿٧﴾
 أَلَا يَعْلَمُ مَنْ خَلَقَ ۖ وَهُوَ اللَّطِيفُ الْخَبِيرُ ﴿٨﴾ هُوَ الَّذِي
 جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ ذُلُولًا ۖ فَامْشُوا فِي مَنَاكِبِهَا وَكُلُوا
 مِنْ رِزْقِهِ ۖ وَإِلَيْهِ النُّشُورُ ﴿٩﴾ أَمِنْتُمْ مَنْ فِي السَّمَاءِ
 أَنْ يَخْسِفَ بِكُمْ الْأَرْضَ فَإِذَا هِيَ تَمُورُ ﴿١٠﴾ أَمْ أَمِنْتُمْ
 مَنْ فِي السَّمَاءِ أَنْ يُرْسِلَ عَلَيْكُمْ حَاصِبًا ۖ فَسَتَعْلَمُونَ
 كَيْفَ نَذِيرٍ ﴿١١﴾ وَلَقَدْ كَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَكَيْفَ

كَانَ نَكِيرٌ ۖ أَوَلَمْ يَرَوْا إِلَى الطَّيْرِ فَوْقَهُمْ صَفْتٍ وَ
 يَقْبِضْنَ ۖ مَا يُسْكُنْنَ إِلَّا الرَّحْمَنُ إِنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ
 بَصِيرٌ ۖ أَمَّنْ هَذَا الَّذِي هُوَ جُنْدٌ لَكُمْ يَنْصَرُّكُمْ
 مِنْ دُونِ الرَّحْمَنِ ۖ إِنَّ الْكَافِرُونَ إِلَّا فِي غُرُوبٍ ۖ
 أَمَّنْ هَذَا الَّذِي يَرْزُقُكُمْ إِنْ أَمْسَكَ رِزْقَهُ ۚ بَلْ
 لَجُوا فِي عُتُوٍّ وَنُفُورٍ ۖ أَفَمَنْ يَمْشِي مُكَبِّاً عَلَى
 وَجْهِهِ أَهْدَى أَمَّنْ يَمْشِي سَوِيًّا عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ۖ
 قُلْ هُوَ الَّذِي أَنْشَأَكُمْ وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ وَ
 الْأَبْصَارَ وَالْأَفْئِدَةَ ۖ قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ ۖ قُلْ هُوَ
 الَّذِي ذَرَأَكُمْ فِي الْأَرْضِ وَإِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ۖ وَ
 يَقُولُونَ مَتَى هَذَا الْوَعْدُ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ۖ قُلْ
 إِنَّمَا الْعِلْمُ عِنْدَ اللَّهِ وَإِنَّمَا أَنَا نَذِيرٌ مُبِينٌ ۖ فَلَمَّا
 رَأَوْهُ زُلْفَةً سَيِّئَتْ وُجُوهُ الَّذِينَ كَفَرُوا وَقِيلَ هَذَا

الَّذِي كُنْتُمْ بِهِ تَدْعُونَ ﴿٦٠﴾ قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَهْلَكْنِي
اللَّهُ وَمَنْ مَعِيَ أَوْ رَحِمَنَا ۖ فَمَنْ يُجِيرُ الْكَافِرِينَ
مِنْ عَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿٦١﴾ قُلْ هُوَ الرَّحْمَنُ أَمَّنَّا بِهِ وَ
عَلَيْهِ تَوَكَّلْنَا ۖ فَسْتَعْلَمُونَ مَنْ هُوَ فِي ضَلَالٍ
مُبِينٍ ﴿٦٢﴾ قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَصْبَحَ مَاؤُكُمْ غَوْرًا
فَمَنْ يَأْتِيكُمْ بِمَاءٍ مَعِينٍ ﴿٦٣﴾

۳- د غسل ترتیب :

۱- د غسل نیت دی وکړي چې پاک شي .

۲- بسم الله دی ووايي .

۳- د واه لاسونه دی تر مړوندو پورې درې ، درې واره پریمینځي .

۴- استنجادې وکړي که څه هم د استنجا ځای پاک وي .

۵- کومه ظاهري ناپاکي يې که په بدن نښتي وي هغه دې پاکه کړي .

۶- وروسته دې د تیر ترتیب په شان بیا اودس وکړي خو که

چيري داوداسه ځای ژور وي او کومې اوبه چې په سراچول کيږي

هغه ځای په ځای دنده شي نو پښې دې تر غسل وروسته

پریمینځي او هم دې د خولې او پزې په پریمینځلو کښې بیرکوبښ

وکړي .

۷- خپل سر دی درې واره پریمینځي او په لومړي وار پریمینځلو کښې

دې بڼه وموښي چې د وينستو پخپته اوبه ورسين ي .

۸- په ښي اوبزه دې درې واړه اوبه واچوي .

۹- په کينه اوبزه دې هم درې واړه اوبه واچوي .

۱۰- بيا دې ټول بدن پر عيني او ټول بدن بايد لوند شي ، که چيري د-

غسل خاوند گوته غوږ والی ، ننګی ، چارگل اویا وښی ولري نو هغه
باید وښوروي چې ځای یې لوند شي .

۴- د غسل موجبات :

د غسل موجبات څلور دي چې په ښځه او نر چې بالغ او عاقل وي

لازميزي .

۱- احتلام .

۲- جماع

۳- له حیض نه د ښځې پاکېدل

۴- له نقاس نه د بنځې پاکېدل .

۵- د غسل کتنې :

غسل د نظافت له اقسا موخه ده دی کومې فایده اوگټې چې په نظافت کښې دي په غسل کښې هم شته .

له یوې خواد انسان بدن پاک کيږي او خپری یې ورک کيږي او بد بوی نه کوي او په ځان کښې یوډول سروغتیا، هوسایي او خوښي حس کيږي اوله بلې خواد بدن د پوتکي کوچني، کوچني سوري خلاصیږي اود وجود چرک او خولې ترې راوځي که چېرې وته وځي انسان ناروغه کيږي .

۱۱- حیض هغه وینه ده چې د عادت په ډول له بنځې په هره میاشت کې له درې څخه تر لسو ورځو پورې راځي .

۱۲- نقاس هغه وینه ده چې وروسته د ماشوم د زیږیدو څخه تر څلویښتو ورځو پورې له مور سږاځي .

په غسل سره د انسان بدن بڼه پاک شي ، د خولو بوی ورڅخه نه ځي
ملګري اودوستان يې هم تکليف نه ترې پېداکوي او نه څوک د ده ترې
کوي او نه بد وپورې وايي .

۶- داختر و او جمع و د وړځو غسل

داختر و او جمع و په وړځو کې په هر ځای کېنې خلک ډیر سره راغونډیږي
او یو ځای سره لمنځ کوي او یو له بله سره جوړ په خیر کوي نو ځان
په داسې ځایو کې بد بوی او ګرمي هم ډیر یږي او د هر یو بوی یو بل ته
رسیني . که چیرې په داسې وړځو کې غسل ونه شي ټول خلک به
په تکليف اخته شي .

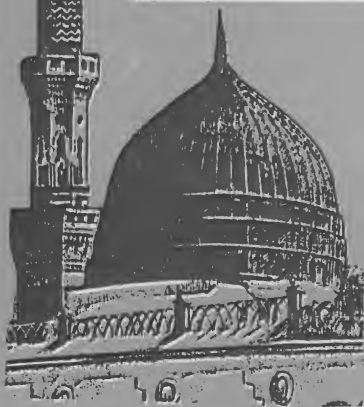
اسلام موږ ته لارښوونه کوي چې داختر و او جمع و په وړځو کې
له نورو وړځو څخه خپل تظافت ته ډیره پاملرنه او توجه وکړو .
ځکه له دې څخه چې مسجد ته ځو اوله خلکو سره یو ځای کېږو

لومړی باید غسل وکړو او پاک کالي واغوندو چې خلکو ته موزرونه
رسېږي .

تمرین

- ۱- غسل څه ته وایي ؟
- ۲- د غسل فرضونه خودي ؟
- ۳- د غسل ترتیب ووايست ؟
- ۴- د غسل موجبات څه دي ؟
- ۵- احتلام څه ته وایي ؟
- ۶- جماع څه ته وایي ؟
- ۷- د غسل گټې ووايست ؟
- ۸- ظاهري ناپاكي څه ته وایي ؟

دینیات

دخلاًورم توںکی لپاره

دينيات

د څلورم ټولگي لپاره

دینیات د خلورم ټولگی لپاره

فهرست (الف)

د لومړي فصل :	د سیم فصل
۱- د اسلام پنځه اساسه	۱- د فرض د ولونه
۲- کلمه طیبه او د معنی لنډه معنی	۲- د جنازی لومځ
دوهم فصل :	۳- تمرین
۱- غسل	۴- د لماغځه ستهوه
۲- د غسل فرضونه	۵- تمرین
۳- د غسل ترتیب	۶- د مسبق لومځ
۴- د غسل موجبات	۷- تمرین
۵- د غسل قایدی	۸- د مریض لومځ
۶- د اخترو او جمعو د لماغځه غسل	۹- د مسافر لومځ
۷- تمرین	

(ب)

خلو مرفصل،

۱- روژ

۲- تمرین

۳- د تراویح لمونځ

۴- تمرین

پنځم فصل،

۱- عقاید

۲- په خدای ایمان لرل

۳- تمرین

۴- په ملایکو ایمان لرل

۵- تمرین

۶- په اسماني کتابونو ایمان لرل

۷- تمرین

۸- په پنځمې انوایمان لرل

۹- تمرین

۱۰- داخرت په ورځ ایمان لرل

۱۱- تمرین

۱۲- په تقدیر ایمان لرل

۱۳- تمرین

۱۴- ایمان په ژوندی کېدو پس د مرګه

۱۵- تمرین

شپږم فصل

قرآن کیم

الف : قرائت

ب : حقیقه